

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı**

**TRABZON MİLLETVEKİLİ VE CHP GRUP BAŞKANVEKİLİ
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ İLE
CHP MERSİN MİLLETVEKİLİ İSA GÖK'ÜN
TRT'DE YAŞANAN HUKUKSUZ LUKLARA İLİŞKİN
BASIN AÇIKLAMASI
(22.7.2010)**

Değerli Basın Mensupları

298 sayılı “Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkında Kanun” ile seçimlerin ve halkoylamalarının denetimi tamamen “bağımsız yargıya” bırakılmış; bu denetim yetkisi de “Yüksek Seçim Kurulu” adı altında yargıçlardan oluşan bir kurula verilerek Türkiye’de “seçimin dürüstlüğü, adilliği, eşitliği” olgusuna güven sağlanması amaçlanmıştır. Bu nedenle; YSK, “**halkoylamasının tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde yapılmasını sağlamak üzere**” kendisine Anayasa ve 298 sayılı yasa ile tanınmış tüm yetkileri kullanmalıdır. Nedir bu yetkiler?

Yüksek Seçim Kurulu’nun 31.05.2010 tarih, 353 sayılı kararına göre:

2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 5 inci maddesi ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi, radyo ve televizyon kuruluşlarının uymakla yükümlü oldukları yayın ilkelerini ayrıntılı biçimde saptamıştır. Söz konusu yayın ilkeleri, seçim hukukunun temel ilkeleri olan eşitlik, serbestlik ve dürüstlük ilkeleridir.

Radyo ve televizyon kuruluşları, 31 Mayıs 2010 tarihinden 10 Eylül 2010 saat 24:00’a kadarki dönem içerisinde Anayasa değişikliği ile ilgili olarak tek yönlü, taraf tutan yayınlar yapamazlar. Bu kuruluşlar Anayasa değişikliğinin leh ve aleyhindeki görüşler arasında fırsat eşitliği sağlamak zorundadır.

Bu durumda, seçimlerin başlangıç tarihinden oy verme gününün bitimine kadar TRT’nin ve özel radyo ve televizyon kuruluşlarının yapacakları yayınların gözetim, denetim ve değerlendirilmesinde, yayın ilkelerinin belirlenmesinde, Yüksek Seçim Kurulu görevli ve yetkilidir. YSK, bu konuda, 2954 sayılı TRT Kanunu’nun 5. maddesinin “m” bendine açıkça gönderme yapmaktadır.

Bu hükme göre, Kamuoyunun sağlıklı ve serbestçe oluşabilmesi için kamuoyunu ilgilendirecek konularda yeterli yayın yapmak; tek yönlü, taraf tutan yayın yapmamak ve bir siyasi partinin, grubun, çıkar çevresinin, inanç veya düşüncenin menfaatlerine alet olmamak zorunluluktur.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkında Kanun bu “*yasaklara*” uymayan yayınlara ve kişilere karşı getirilen “**yaptırımlara**” da açıkça yer vermektedir.

MADDE 149/A- göre: Yüksek Seçim Kurulu’nca belirlenen esaslara aykırı olarak yayın yapılması halinde, ülke genelinde yayın yapan özel radyo ve televizyon kuruluşlarını Yüksek Seçim Kurulu, uyarır veya aynı yayın kuşağında açık bir şekilde özür dilemesini ister. Bu talebe uyulmaması veya aykırılığın tekrarı halinde, Yüksek Seçim kurulunca, ihlale konu programın yayını bir ile on iki kez arasında durdurulur. Aykırılığın tekrarı halinde, ülke genelinde yayın yapan özel radyo ve televizyon kuruluşlarının yayınlarının Yüksek Seçim Kurulunca beş günden on beş güne kadar durdurulmasına karar verilir.

Bütün bu yasal düzenlemelere rağmen, TRT Kurumu halkoylamasından evet çıkması için bütün gücüyle çalışmaktadır. Yandaş medyadan temsilcilerle AKP’li hukukçular neredeyse her gün TRT ekranlarından propaganda yapmaktadırlar. Yüksek Seçim Kurulu kararları ve kurum yasası hiçe sayılmaktadır.

TRT’de yayımlanan “Medya Müfettişi” adlı programın 16 Temmuz’daki bölümüne katılan Bugün Gazetesi Ankara Temsilcisi Âdem Yavuz Arslan, referandumdan “evet” çıkması gerektiğini apaçık söylemiştir. Yine TRT’de 17 Temmuz’da ekranlara gelen “Haber Tadında” programının en önemli konuğu AKP’nin 2007 yılında anayasa çalışmaları için oluşturduğu Bilim Kurulu’nda yer alan anayasa profesörü Serap Yazıcı da AKP politikalarını ve de söz konusu Anayasa değişikliğini, tamamen olumlu ve “evet”çi bir anlayışla izleyicilere aktarmıştır.

TRT’nin referandum tavrı, haber bültenlerindeki haberlere de net bir şekilde yansıtılmaktadır. Siyasetten ekonomiye neredeyse her konu referandumdan çıkacak sonuca bağlanılmaktadır.

TRT, son yıllarda devletin değil hükümetin kanalı haline gelmiştir. Referanduma ilişkin de bu görevini yapan TRT, halkoylamasından “evet” çıkması için propaganda yapmaktadır.

HABER-SEN Merkez Yönetim Kurulu’nun açıklamasında da belirtildiği gibi, TRT yönetiminin muhabirlerine referandumda “evet” kampanyasını destekleyecek haberler yapmaları için baskı yapıldığı bilinmektedir. TRT Yasası’nın 5. Maddesindeki “kamuoyunu ilgilendirecek konularda yeterli yayın yapmak, tek yönlü, taraf tutan yayın yapmamak ve bir siyasi partinin, grubun, çıkar çevresinin, inanç veya düşüncenin menfaatlerine alet olmamak” ilkesi açıkça ihlal edilmektedir. TRT, Yüksek Seçim Kurulu’nun “Radyo ve Televizyon kuruluşları, Anayasa değişikliği ile ilgili olarak, tek yönlü, taraf tutan yayınlar yapamazlar” kararına da uymamaktadır.

16 Temmuz Cuma günü öğleden sonra TRT'deki haber saatinde spikerin okuduğu metinde:

“Halk referandumuna evet derse 657’ye tabi çalışanlar önemli kazançlar elde edebilir. Çünkü yeni anayasa memura toplu sözleşme hakkı tanıyor. Eğer memur toplu sözleşme hakkını elde edebilirse memur maaşlarına da önemli bir zammın yolu açılacak...”denilmektedir.

Anayasaya “evet” diyecek olanlarla röportaj yapılırken, “hayır” diyecek olanlar kesinlikle ekrana çıkartılmamaktadır.

Sonuç olarak, Yüksek Seçim Kurulu “Halk-oylamasının tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde yapılmasını sağlamak” göreviyle donatılmıştır. Yalnızca TRT değil... Özel kanalların yayınlarını da izlemekle görevlidir YSK...

“Seçimlerin ve halkoylamasının başlangıç tarihinden itibaren, özel radyo ve televizyon kuruluşları, YSK denetimine tabidir”

Hem TRT hem özel kanallar “Kamuoyunun serbestçe oluşabilmesini sağlamak, tek yönlü, taraf tutan yayın yapmamak, bir siyasi partinin, grubun, çıkar çevresinin, menfaatlerine alet olmamak” zorunluluğu altındadır.

YSK, yasaya göre; “Tarafli, tek yanli yayın yapan tüm yayınları denetleyecek, engelleyecek ve cezalandıracaktır.”

Peki, Yüksek Seçim Kurulu'nun, bütün bu olup bitenlere rağmen neden hiç sesi soluğu çıkmamaktadır? Oysaki YSK şimdi, **halkoylamasının tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde yapılmasını sağlamak üzere anayasa ve yasalarla kendine tanınan görevi ve yetkiyi yerine getirmek zorundadır.**

Yapılanlara kayıtsız kalınması ne yazık ki Türkiye'yi adil seçimlerin yapılamadığı muz cumhuriyetleri seviyesine düşürmektedir.

Buradan Yüksek Seçim Kurulunu göreve çağırıyoruz. Partizanlaşmış, militanlaşmış TRT yönetimi hakkında derhal işlem başlatılmalıdır.

Siyasi çıkarları için fakir halkın kaynaklarını yandaşlarına aktaran; siyasi faaliyetlerini kamu kaynakları ile finanse ederek TRT'yi Parti televizyonuna dönüştüren AKP'yi de siyasi ahlaka davet ediyoruz... Yapılanların hesabını halk sandıkta, CHP'de Yüce Divanda soracaktır...